

IN DEZE NIEUWSBRIEF

INTERNATIONAAL

De FNV bij de OESO

1

NIEUWS UIT BRUSSEL

Business Europe publiceert hun visie op Europees Sociaal beleid

2

2

Europese Raad draagt kandidaten nieuwe Europese Commissie voor

3

3

Eindrapport Industry 2030 Roundtable zet transitie agenda voor nieuwe Commissie

5

Finland tweede helft 2019 Voorzitter EU

MEDEDELING

5

VERDIEPING:

6

AGENDA:

9

INTERNATIONAAL

De FNV bij de OESO

De FNV levert sinds 2 jaar de voorzitter van de werkgroep multinationale ondernemingen bij de Trade Union Advisory Committee van de OESO, in Parijs. De werkgroep komt circa 3 keer per jaar bij elkaar. Een belangrijke bijdrage levert de groep onder meer aan de uitvoering van de www.oesorichtlijnen.nl die in 2011 werden herzien en toen mede door de input van TUAC een erg goede update kregen. Hier onder een kort verslag van de bijeenkomst die op 19 juni jl. plaatsvond.

Het betrof een reguliere TUAC vergadering en er waren consultaties door het netwerk van Nationale Contactpunten (NCP's) die de meldingen van schendingen van de OESO Richtlijnen behandelen. Dit netwerk omvat alle NCP's van landen die wereldwijd bij de OESO aangesloten zijn of van plan zijn om dat te gaan doen.

In de reguliere vergadering was voorzien in 2 presentaties. Eén betrof een valkuil die wereldwijd al decennia geldt: de waarde die er nu wordt toegekend aan de aandeelhouder en het vergroten van zijn of haar aandeel/kapitaal. Aan het woord was onderzoeker en hoogleraar William Lazonick, zie ook https://www.researchgate.net/profile/William_Lazonick. Deze spreker betoogde en toonde aan dat economen wereldwijd aanlopen achter beweringen van enkelingen, die niet door de feiten worden gestaafd. Zoals: veel winst maken komt uiteindelijk ten goede aan iedereen. Voor ons klinkt dit als oud nieuws, maar de wijze waarop de man liet zien hoe iedereen achter economen aanloopt die onbewezen stellingen aanhangen – en dat al heel lang – was toch opnieuw indringend.

De 2^e presentatie was van OESO adviseur Mike Pfister en ging over handel en investeringen. De betrokken OESO afdeling onderzoekt hoe buitenlandse directe investeringen (door bedrijven) wel of niet bijdragen aan de lokale economie. Gaan de lonen ervan omhoog? Gebeurt er iets met de gender pay gap? Is er een relatie met de werkloosheidscijfers? Wat zijn de gevolgen voor het opleidingsniveau van de lokale beroepsbevolking? Er werden voorlopige cijfers getoond, de afronding van het project is aankomend najaar. Er is nog geen besluit genomen over een vervolg ofwel: wat gaat de OESO straks met die cijfers doen? Het betreft in potentie politiek gevoelig materiaal. Eén deelnemer merkte op dat multinationals aan de hand van deze cijfers gemakkelijk kunnen besluiten hoe en waar ze het goedkoopst kunnen investeren. Wil de OESO dat? Meest prangend is de waarneming dat dit onderzoek geen enkele relatie legt met de OESO Richtlijnen voor Multinationals. De OESO afdelingen kunnen nog altijd zonder grote problemen los van elkaar opereren. Op informeel niveau is afgesproken dat op volgende bijeenkomsten aan de orde moet komen hoe we dit laatste gaan tackelen.

De consultatie door NCP's was nuttig. De organisatie van Niet-Gouvernementele Organisaties OECD Watch had een rapport uitgebracht met cijfers over hoe verdedigers van mensen- en arbeidsrechten onder het OESO regime in de problemen kunnen komen: voor, tijdens of na en door een melding bij van schendingen van mensen- en arbeidsrechten bij het NCP. Dat rapport veroorzaakte de nodige opschudding; een aantal NCP's voelde zich in negatieve zin aangesproken. OECD Watch moest alle zeilen bijzetten om constructiviteit in het gesprek te houden. Niettemin geeft het rapport een nuttig signaal af. Er zal naar verwachting de nodige follow up van komen in de komende maanden. Vanuit TUAC is tijdens de consultatie aangegeven dat het van belang is dat NCP uitspraken goed worden opgevolgd: zorg ervoor dat een bedrijf niet opnieuw in de fout gaat en anders handelt ingeval van een soortgelijke casus, in de (nabije) toekomst. Zelfs kan overwogen worden om een zaak pas te sluiten als de follow up is zeker gesteld. Een door de OESO opgesteld rapport over hoe het werk van NCP's verbeterd kan worden, is door TUAC aangehaald en gebruikt om het advies mee te geven om e.e.a. in samenhang te brengen met een uitspraak van de G7. De G7 heeft zich net als 4 jaar geleden voorgenomen om het werk van NCP's een push te geven. Veel NCP's worstelen met een gebrek aan financiële middelen en menskracht. Dus gaf TUAC aan dat de G7 uitspraak vooral goed moet worden benut om overheden in die zin aan te spreken.

Lucia van Westerlaak, beleidsadviseur FNV en voorzitter TUAC Working Group on MNE's.

NIEUWS UIT BRUSSEL

Business Europe publiceert hun visie op Europees Sociaal beleid

Op 24 juni publiceerde [Business Europe](#), de Europese werkgeverskoepel waar ook het Nederlandse VNO-NCW lid van is, een [visie op de toekomst van Europees sociaal beleid](#).

De paper stelt dat we er trots op mogen dat Europa een van de fijnste plekken is om te leven en te werken in de wereld. Ze concluderen dat de Europese integratie de welvaart ondersteunt. Voor de sociale dimensie van Europa is het Europees sociaal beleid een belangrijk onderdeel. Daarnaast zijn er volgens Business Europe twee belangrijke voorwaarden om de sociale dimensie te verbeteren.

De eerste is de noodzaak om sociaal beleid met economisch beleid en een strategie voor groei en concurrentievermogen in alle EU lidstaten te vervlechten. Business Europe stelt dat sociaal beleid hand in hand moet gaan met maatregelen die economische vooruitgang opleveren, zoals de voltooiing van de interne markt. Ten tweede stelt Business Europe dat er een synergie moet zijn tussen het nationale en Europees sociaal beleid. Ze willen dat er meer gekeken wordt naar op welk niveau er besluiten zouden moeten worden genomen, het subsidiariteitsbeginsel. Kan het nationaal geregeld worden, dan zou dat moeten gebeuren en is Europese bescherming van werknemers niet nodig.

In een [2pager](#) staan de standpunten van Business Europe nog eens duidelijk op een rij. We zijn verheugd met de aandacht voor de rol van sociale partners en het versterken van de sociaal dialoog, maar het voorstel om wetgeving om werknemers te beschermen los te laten, steunen wij uiteraard niet. Uiteraard is het goed om nationaal besluiten te nemen op sociaal terrein maar als we Europa niet hadden gehad, hadden de vaders in Nederland nog steeds een karig kraamverlof gehad. Op bepaalde terreinen zoals arbeidsomstandigheden en veiligheid is het belangrijk om wetgeving en normen te hebben op Europees niveau. Ook kunnen we in deze digitale tijd nationaal uitgespeeld worden door bedrijven als RyanAir en dan is het belangrijk om een Europees minimum te hebben, dat nationaal opgeplust kan worden.

Business Europe komt met deze publicatie vlak voor de benoeming van de nieuwe Europarlementariërs en voor de benoeming van de Europese Commissie. Op deze manier hopen ze de inhoudelijke discussie over een nieuw werkprogramma te beïnvloeden.

Europese Raad draagt kandidaten nieuwe Europese Commissie voor

Na een aantal marathonvergaderingen is [de Europese Raad eruit](#): de Duitse Ursula von der Leyen wordt aan het Europees Parlement voorgedragen voor het ambt van voorzitter van de Europese Commissie, Frans Timmermans als de hoogste vicevoorzitter en de Deense Margrethe Vestager als vicevoorzitter.

Nu de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten hun voorstel hebben gedaan, ligt de bal bij het Europees Parlement. Na de zomer zal kandidaat-Commissievoorzitter Von der Leyen het concept werkprogramma van de nieuwe Commissie opstellen en zullen zij, en de nieuwe kandidaat-Eurocommissarissen zich aan het Europees Parlement presenteren.

De Raad gaat ervan uit dat het Europees Parlement in beginsel in zal kunnen stemmen met haar voorstel, nu zowel Timmermans als Vestager als Spitzenkandidaten van hun partij een hoge functie binnen de Commissie hebben verkregen. Dat is belangrijk want in [2018 verklaarde het Europees Parlement](#) al dat het bereid is kandidaten, die niet zijn voorgedragen voor de functie van voorzitter van de Commissie als Spitzenkandidat van Europese politieke partijen, te verwerpen...In oktober zullen we het gaan zien!

Daarnaast heeft de Europese Raad besloten om de Belg Charles Michel te benoemen tot opvolger van Tusk als voorzitter van de Raad. Josep Borrell Fontelles wordt voorgedragen als hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en Christine Lagarde als president van de Europese Centrale Bank.

Eindrapport Industry 2030 Roundtable zet transitie agenda voor nieuwe Commissie

In de afgelopen decennia werd publieke economische planning door middel van industriebeleid belemmerd door neoliberaal EU en nationaal beleid voor de vrije interne markt, de privatisering van staatsbedrijven en de druk om 'staatssteun' aan bedrijven te beperken. Het geloof dat marktbeslissingen over het algemeen 'beter' zijn dan politieke sturing heeft tot liberalisering, deregulering en privatiseringen geleid en de terugloop van staatsinterventie in en directe belastingen van economische activiteiten, met alle gevolgen van dien.

De Europese schulden crisis, de inmiddels voelbare effecten van klimaatverandering en van digitalisering hebben echter de politieke discussie over het belang van investeringsbeleid opnieuw laten opwaaien. Het blijkt dat de vrije markt niet automatisch tot innovatieve investeringen in productieve activiteiten en technologieën leidt die nodig zijn om bovengenoemde uitdagingen aan te gaan en kwaliteitsbanen te genereren. Dit zette de voormalige Commissievoorzitter aan om het "Juncker Investeringsplan" te lanceren, met als doel de ondersteuning van openbare en particuliere investeringen. In 2015 werd het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI) opgericht, onder de Europese Investeringsbank (EIB).

De vakbonden hebben deze initiatieven nauw gevold en bijgestuurd. In december 2017 werd een Rondetafel op EU-niveau opgericht ([Industry 2030 High Level Industrial Roundtable](#)) waarin vertegenwoordigers van vakbonden, werkgevers, industrie en deskundigen advies gaven voor een industrieel EU-beleid. Dit is nu gepubliceerd in het nieuwe ['A vision for the European industry until 2030'](#). Het rapport plaatst het industriebeleid bovenaan de agenda van de nieuwe Europese Commissie en zet de toon voor de volgende commissaris met verantwoordelijkheid voor het industriebeleid.

Werknemers waren vertegenwoordigd door IndustriALL secretaris-generaal Luc Triangle en voormalig EVV plaatsvervangend secretaris-generaal Peter Scherrer. Werknemers, zoals ook [FNV in het recente SER advies over de interne markt](#), eisten hogere investeringstargets om hoogwaardige banen te creëren en duurzame energiesystemen te ontwikkelen, waarmee maatschappelijke, economische en ecologische uitdagingen worden aangepakt. Maar ook opwaartse convergentie in Europe, meer publieke investeringen in gezondheidszorg en sociale diensten, infrastructuur en onderzoek, evenals in universeel en kwalitatief hoogstaand onderwijs en levenslang leren om de inzetbaarheid te verbeteren en te voldoen aan de arbeidsomstandigheden van de toekomst.

[Luc Triangle zei](#): "Dit rapport is het resultaat van een intensief samenwerkingsproces dat ertoe heeft geleid dat veel van onze voorstellen over de toekomst van het industriebeleid in dit document worden weerspiegeld. De stem van industriële arbeiders is gehoord over de diepe transformaties waarmee de industrie in het komende decennium te maken heeft, zoals digitalisering en klimaatverandering."

Het rapport pleit voor een "innovatieve, duurzame, concurrerende en mensgerichte samenwerkingseconomie [die] planetaire grenzen respecteert." Het stelt een actieplan voor waarin grote duurzame investeringen in innovatie centraal staan, alsook sociale doelstellingen waarin geen enkele werknemer of regio achtergelaten wordt.

Dit vereist, stelt het rapport, de actie en samenwerking van beleidsmakers op alle niveaus, belanghebbenden in de industrie en de bredere maatschappelijke organisaties. De volgende transformatieve ideeën moeten hierbij als basis voor concrete voorstellen dienen:

			
INNOVATION AND TECHNOLOGY TAKE-UP	TRANSITION TO CLIMATE-NEUTRAL INDUSTRY	STRENGTHENING OUR GLOBAL COMPETITIVENESS	FOCUS ON PEOPLE, SKILLS AND VALUES
Strengthen EU leadership in strategic value chains through stronger collaboration between industry, Member States and the EU	Support decarbonisation of traditional sectors , especially energy intensive ones.	Boost new cross-border and disciplinary networks of industrial clusters focused on Sustainable Development Goals led research and innovation.	Build a broad, pan-European coalition to ensure faster reskilling and upskilling .
Better link technology and innovation infrastructures to boost impact of regional smart specialisation.	Propose new measures to address carbon leakage risks.	Use the Single Market and other policies, standards and incentives to create markets for innovative and sustainable products, services and business models.	Improve basic skills of every EU citizen.
Create a model city to test innovative solutions based on Artificial Intelligence and other technologies, in fields like housing, mobility, energy or healthcare.	Fairly share risks of investing in new sustainable technologies with a green deal with industry .	Facilitate safe and lower-cost testing of innovation outside existing regulatory frameworks , e.g. applying Innovation Principle.	Support reforms integrating innovation and entrepreneurship into education and training.
Promote availability and sharing of open data for companies, based on a set of agreed shared principles.	Develop global standardised carbon reporting for industry to track their emissions.	Lead in an open, fair, multilateral trading system and take global action.	Establish an EU digital online ID to accelerate procedures and reduce costs to citizens.
	Set clear targets and pathways for EU industry to become a global circular economy leader .	Ensure sufficient and affordable low carbon energy electricity and raw materials .	Help companies better measure and value their overall impacts on society and nature.
			Assume value leadership in new areas of transformation, e.g. Artificial Intelligence.

Het rapport bevestigt ook de sociale dialoog (onderhandelingen tussen vakbonden, werkgevers en overheid) op alle niveaus te bevorderen, dit wordt door vakbonden als essentieel gezien voor een sociaal rechtvaardige transitie. Isabelle Schömann, ETUC secretaris, zei hierover: "Het rapport benadrukt de noodzaak voor een inclusieve omgeving voor een duurzame en sociaal rechtvaardige industriële transitie, waar werknemers en hun vertegenwoordigers een belangrijke en actieve rol te spelen hebben, in het bijzonder via sociale dialoog."

Finland tweede helft 2019 Voorzitter EU

Ieder half jaar wordt de Europese Unie afwisselend voorgezeten door een lidstaat. Die lidstaat leidt dan de vergaderingen van de Raad van de Europese Unie en speelt een belangrijke rol bij de prioriteiten en sturing van het wetgevend en politiek besluitvormingsproces. Zo heeft de Voorzitter een belangrijke functie bij het op één lijn krijgen van de verschillende lidstaten en bij het sluiten van compromissen.

Op 1 juli is Finland voorzitter geworden. [Het programma en de prioriteiten van het Fins Voorzitterschap zijn:](#)

- De gemeenschappelijke waarden en de rechtsstaat versterken;
- De EU concurrerender en sociaal inclusiever maken;
- Versterking van de positie van de EU als wereldleider op het vlak van klimaatactie;
- De veiligheid van de burgers te beschermen.

De Finse minister-president Antti Rinne benadrukte hoe belangrijk het Fins Voorzitterschap (maatregelen tegen) klimaatverandering vindt: "A key priority of Finland's Presidency is the EU's global leadership in climate action. In the 2020s, the EU will have the chance to fulfil the expectations of its citizens by taking the lead in addressing the major challenges faced by humanity. The crucial one is climate change, which is why the time for "yes, but" policies for combating climate change is over. In Finland, in the EU and in the world".

Volgens het Fins Voorzitterschapsprogramma moet de gemeenschappelijke noemer voor alle EU-maatregelen duurzaamheid zijn, met inbegrip van de uitvoering zowel binnen als buiten de EU van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. De EU moet zich als wereldleider op het gebied van klimaatactie profileren door een lange termijn klimaatstrategie goed te keuren om de EU in 2050 koolstofneutraal te maken. Duurzaamheid past volgens het Fins Voorzitterschap ook in de gedeelde waarden van de EU, want mensenrechten, vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat zijn allemaal waarden die de EU-landen als onderdeel van het EU-lidmaatschap verbinden.

MEDEDELING:

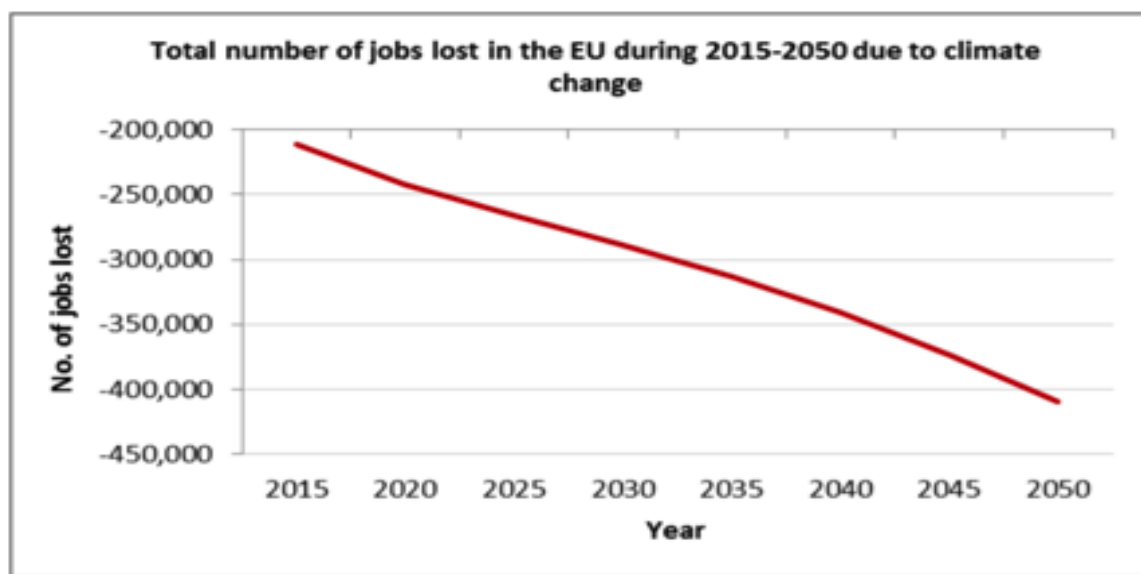
In verband met de zomervakantie verschijnt de eerstvolgende nieuwsbrief weer op donderdag 5 september 2019. Team Internationaal en Europa wenst iedereen een fijne zomervakantie toe.

VERDIEPING:

Potentiële gevolgen van de klimaatverandering voor de werkgelegenheid in de EU: nationale aanpassingsstrategieën werken.

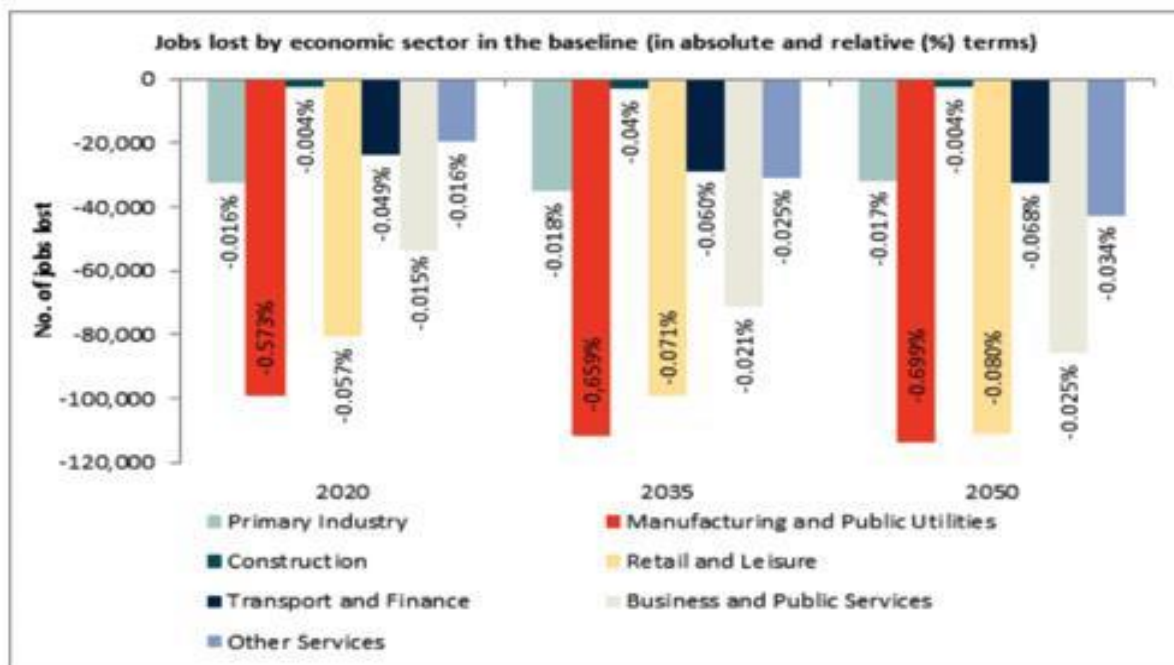
Er is zeer weinig informatie beschikbaar over de gevolgen van de klimaatverandering voor de werkgelegenheid in de EU. Er is slechts [1 verslag \(Triple E Consulting 2014\)](#) met een uitgebreid overzicht van het probleem.

Volgens de auteurs worden de gevolgen van de klimaatverandering voor de werkgelegenheid in de EU-sectoren geraamd op 240.000 en 410.000 verloren banen in respectievelijk 2020 en 2050 als er geen aanpassingsmaatregelen worden genomen. Dit banenverlies houdt verband met de negatieve gevolgen van de klimaatverandering voor de zwaarst getroffen economische sectoren en hun spill-overeffecten op de hele economie. Het houdt ook verband met een algemene vermindering van de arbeidsproductiviteit als gevolg van de toename van natuurfenomenen zoals hittegolven of droogtes.

In het verslag van Triple E Consulting wordt geraamd dat het grootste aantal banen verloren zal gaan in Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Estland, Griekenland, Letland, Litouwen en Roemenië. Dit wordt verklaard door het feit dat deze landen een grote landbouwsector hebben en dat het merendeel ook een goed ontwikkelde toeristische sector heeft. In België, Ierland, Frankrijk en Luxemburg zijn de negatieve gevolgen van de klimaatverandering daarentegen kleiner en ligt het aantal verloren banen dus lager dan in de rest van Europa. In de Scandinavische landen en Groot-Brittannië heeft de klimaatverandering positieve effecten in een aantal economische sectoren, waaronder de landbouw, de bosbouw en het toerisme.

Wat de sectorale verdeling van het banenverlies als gevolg van de klimaatverandering betreft, concludeert het verslag dat het grootste aantal banen verloren zal gaan in de productiesector en de openbare nutsbedrijven, de retail- en vrijetijdssector (ongeveer 100.000 verloren banen voor beide sectoren tegen 2050) en de zakelijke en openbare diensten (tot 90.000 verloren banen). Deze resultaten kunnen verrassend zijn aangezien deze sectoren niet allemaal worden geïdentificeerd als de sectoren die het meest te lijden hebben onder de klimaatverandering.

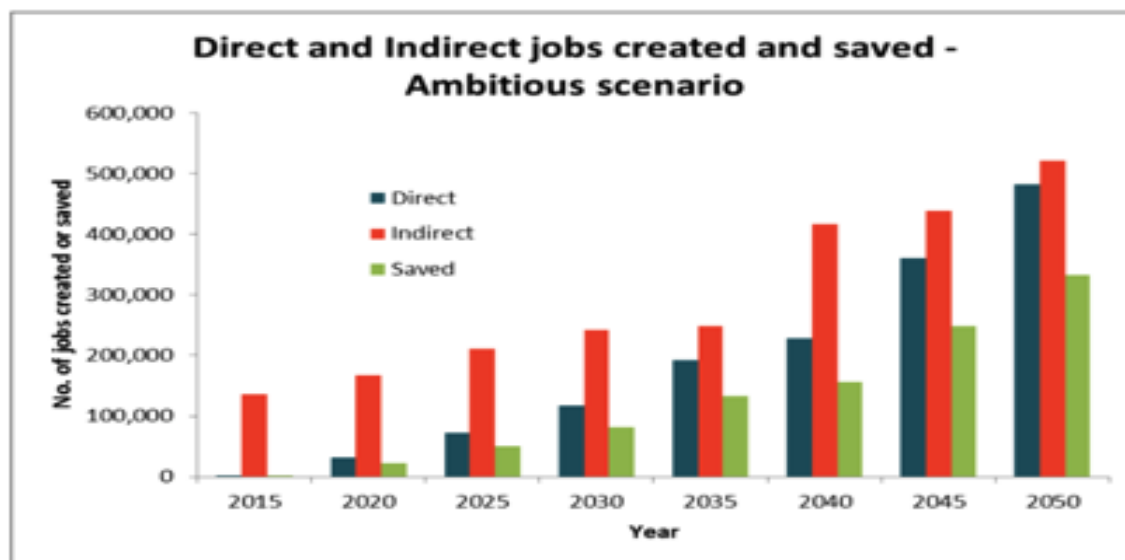
Deze situatie wordt veroorzaakt door de aanzienlijke spill-overeffecten van de klimaatverandering op deze sectoren, via stroomafwaartse intersectorale verbanden. Het negatieve effect van de klimaatverandering op de productiesector en de nutsbedrijven is te wijten aan een verwacht verlies van arbeidsproductiviteit en de indirecte effecten van andere economische sectoren zoals de basisindustrie en de retail- en vrijetijdssector. De productiesector is sterk afhankelijk van de basisindustrie, maar is veel arbeidsintensiever, wat de grote verschillen in banenverlies verklaart. Op dezelfde manier zal de retail- en vrijetijdssector worden getroffen als gevolg van zijn sterke banden met de toeristische sector. In de vervoersector kunnen ook veel banen verloren gaan als gevolg van de stroomopwaartse en stroomafwaartse verbanden met andere sectoren van de economie.

In april 2013 heeft de Europese Commissie de [klimaat aanpassingsstrategie van de EU](#) vastgesteld. Deze is gebaseerd op drie belangrijke doelstellingen:

- Bevordering van maatregelen door de lidstaten,
- Beter onderbouwde besluitvorming, en
- Bevordering van aanpassing in belangrijke kwetsbare sectoren.

Sindsdien houdt de Commissie toezicht op de ontwikkeling van nationale aanpassingsstrategieën door de EU-lidstaten: 25 van de 28 lidstaten hadden tegen begin 2018 nationale aanpassingsstrategieën ontwikkeld (Letland, Bulgarije en Kroatië hebben de nationale aanpassingsstrategieën nog niet goedgekeurd).

Aanpassingsstrategieën hebben positieve effecten op de economie en de werkgelegenheid. Allereerst draagt aanpassing bij aan het behoud van bestaande banen door de levensvatbaarheid en de veerkracht van bestaande bedrijven in stand te houden. Bovendien zullen veel aanpassingsmaatregelen aanzienlijke investeringen vergen die de vraag naar arbeid kunnen stimuleren. Deze investeringen kunnen ook de vraag naar nieuwe soorten goederen en diensten stimuleren en zo nieuwe marktkansen creëren en de innovatie versterken.

In de studie van Triple E Consulting werden de gevolgen voor de werkgelegenheid van de implementatie van aanpassingsmaatregelen op EU- en nationaal niveau beoordeeld, zowel in een referentiescenario (gemiddelde jaarlijkse uitgaven aan aanpassingsmaatregelen voor EU-landen die overeenstemmen met 0,5 % van het bbp) als in een ambitieus scenario (1 % van het bbp).

Volgens de studie zou een dergelijke implementatie kunnen leiden tot de creatie van 500.000 (referentiescenario) tot 1 miljoen (ambitieuze scenario) directe en indirecte banen tegen 2050. Aanpassingsmaatregelen zouden ook kunnen helpen om in dezelfde periode 136.000 tot 300.000 banen te behouden. In beide scenario's wordt er geraamd dat de meeste banen zouden worden gecreëerd in de zakelijke en openbare dienstensector en de bouwsector.

Kortom, nationale aanpassingsstrategieën werken!

Deze bijdrage is onderdeel van de Discussie paper "Aanpassing en de arbeidswereld – situatieschets" ten behoeve van de ETUC Workshop, die op 4 en 5 juli plaatsvindt in de Burcht in Amsterdam.

AGENDA:

UNI seminar - PLATFORMISATION OF WORK

Draft agenda: [Platformisation of work.](#)

DATUM: 10 JULI 2019

TIJD: 11:00 uur tot 14:30 uur

LOCATIE: RUE MONTOYER 40, BRUSSELS

SAVE THE DATE - ITEM Jaarconferentie 2019 | "Bouwen aan een kennisplatform voor grensoverschrijdende samenwerking

Donderdag 21 en vrijdag 22 november 2019 | Enschede

[Jubileum editie - 5 jaar ITEM](#)

FNV, Team Europa en Internationale Zaken van de Beleidsadviesgroep

Postbus 9208 | 3506 GE Utrecht

T: +31 (0)88-3681432 | europanieuws@fnv.nl